MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

# TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 250 KURUŞTUR ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

CİLT: 25 | 16 NİSAN 1962 | SAYI: 1199

## *Talim ve Terbiye Kurulu Kararları:*

Karar s: 30 Karar t: 26-2-1962

**Konu: İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsü Yayın Yönetmeliğinin kabulü h.**

İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsü Yayım Yönetmeliğinin ekli örneğe göre kabulü hususunun Bakanlık Yüksek Makamının tasviplerine sunulması kararlaştı.

Uygundur.
22-2-1962
**Mehmet Arslantürk**
Millî Eğitim Bakanı y.

### İSTANBUL YÜKSEK İSLÂM ENSTİTÜSÜ YAYIN YÖNETMELİĞİ

Madde 1 — Enstitüce yayınlanacak Türkçe ve yabancı dillerde telif ve tercüme eserlerin ve "İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsü Dergisi" nin bastırılması ve yayımı, yayın komisyonunun kararına bağlıdır. Yayın komisyonu, öğretmenler kurulunca iki yılda bir seçilecek 5-7 öğretmen ve asistandan teşekkül eder. Komisyon, işlerini yürütmek için enstitü memur ve müstahdemlerinden faydalanır bu kimselere hizmetleri karşılığında komisyonca takdir edilecek ücretler verilebilir.

Madde 2 — Komisyon, yayınlanacak eserleri, enstitü bütçesinde bu işe ayrılmış ödeneğin sağlıyacağı imkân ölçüsüne göre sıralamakla, derginin neşrini bu imkân içinde tahakkuk ettirilmekle ve yayın işlerini ona göre düzenlemekle görevlidir.

Madde 3 — Enstitü dergisinin her nüshasının hacmini tayin etmek, bu nüshalara konacak yazıları tesbit etmek ve derginin abone işleri ile parasız dağıtma işlerini düzenlemek, komisyonun görevleri arasındadır.

Madde 4 — Yayın komisyonu, enstitü öğretmenlerinin öğretim yılı içinde yayımını tasarladıkları eserlerin ve makalelerin bir listesini öğretim yılı başında bu öğretmenlerden alır.

Madde 5 — Öğretmenler, öğretim yılı başında komisyona listesini verdikleri eserleri ve makaleleri ve bunlar hakkında komisyonun istediği bilgiyi komisyonun istediği zamanda vermekle ve gerekli açıklamaları yapmakla görevlidir.

Madde 6 — Öğretmenler, yayımını tasarladıkları kendilerine veya asistanlarına ait eser ve makalelerin listesini, bunlara ait bilgi ve açıklamaları, yayın komisyonuna yazılı olarak verirler.

Madde 7 — Dergiye girmesi istenilen asistanlara ait yazılar, bu asistanların bağlı bulundukları öğretmenler tarafından yayın komisyonuna verilir.

Madde 8 — Enstitüde yayınlanacak telif ve tercüme yazılarla metinlerin telif hakları itibarî sahife esasına göre ödenir. 200 kelimelik bir metin bir itibarî sayfa sayılır. 100 den fazla kelimeyi ihtiva eden sayfalar tam olarak kabul edilir. 100 den eksik çıkan sayfalar için 10. maddenin (b) bendine göre işlem yapılır.

Madde 9 — Resimli ve haritalı eserlerde, resim, fotoğraf ve şekiller orijinal ise veya eser sahibi tarafından çizilmiş veya hazırlanmış ise, basıldıkları zaman bunların dergi veya kitapta alacakları yerde, santimetre kare başına iki kelimelik bir metin mevcut olduğu kabul edilir.

Madde 10 — Müsveddeler üzerinde kelime ve sahife sayım işi şu suretle yapılır:

a) Müsveddelerin muhtelif yerlerinden metinle tam dolu 10 sayfanın kelimeleri sayılır. (Takılar kelime olarak hesaba katılmaz) Bu sayfalardaki kelimelerin toplamı (10) a bölünür. Böylece, dolu bir sayfada ortalama olarak kaç kelime bulunduğu tesbit olunur.

b) Eser müsveddelerinin tamamında kaç dolu sayfa bulunduğu tesbit edilir. Bundan sonra dolu olmıyan sayfalardaki yazı satıhları ayrı ayrı ölçülüp toplamı bir tam dolu sahife sathına kıyasla hesaplanacak sahife sayısı, tesbit edilmiş bulunan dolu sayfalar sayısına katılır.

c) (a) bendine göre tesbit olunmuş dolu sayfa ortalama kelime sayısı ile, (b) ye göre hesaplanmış dolu sayfa sayısı bir biriyle çarpılır. Bu suretle telif hakkı ödenecek metindeki bütün kelimelerin sayısı elde edilmiş olur. Buna 9. maddeye göre klişeli olarak kısımlara karşılık bulunan kelime sayısı da katılır ve toplam (200) e bölünür. Bölü, itibarî sayfa sayısını verir.

Madde 11 — Telif hakkı, yayınlanan eserin her baskısı için ayrı ayrı ödenir. Her baskısının sayısı, yayın komisyonunca ihtiyaca göre tesbit edilir.

Madde 12 — Yayınlanacak bir eserin telif hakkının ödenebilmesi için, Enstitü müdürlüğünce:

a) Eserin bir baskısı üzerinde müellif veya mütercime ait her türlü hakların yönetmelik hükümlerine göre İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsüne devrolunduğuna ve prova tashihlerinin müellif veya mütercimin kendisi tarafından yapılacağına veya yaptırılacağına dair senedin verilmesi.

b) Eserin, muhteva, imlâ, dil, terim, resim, harita ve şekilleri bakımından, derhal dizgiye başlanabilecek surette makine ile yazılmış olarak teslim edilmesi şarttır.

Madde 13 — Basılacak eserlerin müellif veya mütercimleri isterlerse, müsveddelerin teslimini müteakip telif hakkının üçte ikisi kendilerine peşin olarak ödenir. Geri kalan miktar, eserin baskı işi tamamlandıktan sonra, kesinleşen basılmış sayfalar esas alınarak ve herhalde müsveddelerin enstitü idaresine teslimi tarihinden itibaren azamî üç sene içinde ödenir.

Madde 14 — İtibarî sayfa başına, telif eserlerde veya Türkçeden başka bir dille yapılan telif ve tercümelerde 20 lira telif ve tercüme hakkı, Türkçeye yapılan tercümelerde 15 lira tercüme hakkı verilir. İkinci ve ondan sonraki baskılar yine enstitüce yapıldığı takdirde bu miktarın üçte ikisi nisbetinde telif veya tercüme hakkı ödenir. Mevcudu 50 den aşağıya düşen ve enstitüce ikinci ve daha sonraki baskıları yapılamıyan veya yapılmıyan eserlerin müellif veya mütercimleri, enstitüye bilgi vermek suretiyle, eserlerini başka yerlerde bastırma hakkına sahiptirler.

Madde 15 — Bastırılan her eserin müellif veya mütercimine parasız olarak ayrıca 50 nüsha verilir. Bunun dışında parasız kitap verilmesi veya baskı ve kâğıt masrafı müellif veya mütercime ait olmak üzere ilâve olarak bir miktar kitap bastırılması caiz değildir. Dergide yazısı çıkanlara, o sayıdaki yazısından ayrıca, 50 nüsha ayrı basım verilir. Ayrı baskısı yapılan yazı müstakil bir kitap olarak neşredilebilecek hacim ve durumda ise, yayın komisyonunun karariyle ve kâğıdı müellif vermek şartiyle 250 müstakil ayrı basım müellif hesabına yaptırılabilir.

Madde 16 — Yabancı dilde yazılıp henüz bastırılmamış bir eserin tercümesinin bastırılması halinde, müellife ödenecek telif hakkının üçte biri mütercime verilir.

Madde 17 — Bastırılacak eserlerin ve enstitü dergisinin her sayısının enstitü içi ve dışı satış fiyatlarını ve satıcılara bırakılacak yüzde nisbetini yayın komisyonu tesbit eder.

Madde 18 — Yayın komisyonu tarafından enstitü dergisinde yayınlanmış ve el kitabı veya broşür mahiyetinde olarak öğrenci-

lerin faydalanabileceklerinde ittifak edilmiş makaleler için, ihtiyaç nisbetinde ayrı basım yapılarak ve üzerlerine fiyat konarak satışa arz kararı verilebilir.

Madde 19 — Enstitü dergisinde yayınlanacak yazıların, enstitü yönetmeliğindeki amaçlara uygun bulunmaları ve ilmî mahiyette olmaları lâzımdır. Dergide basılmak üzere enstitü yayın komisyonuna verilen yazılar, genel sekreter tarafından komisyon üyelerinden birine incelettirilir. Komisyon üyeleri bu yazıyı incelemeye yetkili olmadıklarını bildirirlerse, eser, dışardan bir uzmana incelettirilir.

Geçici madde — Bu yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce bastırılacak yayınlanmış telif ve tercüme eser ve makaleler hakkında: "Maarif Vekâletince ödenecek kitap ve makale telif haklarına dair talimatname" hükümleri uygulanır.

Karar s: 291 Karar t: 4-12-1961

**Konu: Sağırlar Okulu Yönetmeliği h.**

İlköğretim Genel Müdürlüğünün 7 Mayıs 1960 gün ve 16059 sayılı teklif yazısı üzerine "Sağırlar Okulu Yönetmeliği" incelenerek aşağıdaki örneğine göre kabulü hususu uygun görülmüş ve keyfiyetin Bakanlık Makamının tasviplerine arzı kararlaştırılmıştır.

Uygundur.
4-12-1961
Mehmet Arslantürk
Millî Eğitim Bkanı y.

# SAĞIRLAR OKULU YÖNETMELİĞİ

## BİRİNCİ BÖLÜM

### Mahiyet ve Amaç

Madde 1 — Sağırlar Okulu ve Yetiştirme Yurdu 4-18 yaşları arasında bulunan sağır çocukları özel metod ve müfredat programı vasıtasiyle konuşacak ve konuşulanları anlıyacak, onlara gereken bilgiyi ve kültürü verecek, ileride girecekleri iş ve sanatlar için ellerini işe yatkın hale getirecek ve iyi yurttaşlar olmalarını sağlıyacak eğitim ve öğretim müesseseleridir.

Madde 2 — Sağırlar okulu ve normal okullara bağlı sağırlara mahsus özel sınıflar Millî Eğitim Bakanlığının müsaadesiyle yurdun ihtiyaç görülen bölgelerinde açılır.

Madde 3 — Sağırlar okulları ve yetiştirme yurtları yatılı olarak tercihan sağlık, şehircilik, eğitim ve öğretim noktasından olduğu kadar, iş bulma ve görgü edinme imkânlarını sağlıyacak sanayi, teknik, ziraat ve iş yerleri ile münasebetleri ve münakale durumu bakımından en uygun yerlerde tesis edilir.

## İKİNCİ BÖLÜM

### Bina ve Eşya

Madde 4 — Yatılı sağırlar okulları ve yetiştirme yurtlarının yerleştirileceği binalarda imkânların müsaadesi nispetinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır.

a) Binalar; oyun, meyve, sebze bahçeleri; kümes, spor alanı gibi açık hava tesislerinin meydana getirilmesine müsait, genişçe saha içinde kurulur. Okulda günlük çalışma ve dinlenme zamanlarını bildirmek üzere zil ve kırmızı renkli sinyal tertibatı ve lâmbaları bulunur. İdare odası binanın giriş kısmına yakın bir yerde bulunur. Ayrıca okulun ambarı, deposu çamaşırlığı, yemekhane bulaşıkhane, mutfak, banyo dairesi, nöbetçi öğretmen odası, terzi odası kitaplık oyun ve toplantı salonları, kışlık teneffüeshanesi, resim-iş ve sanat atelyeleri, müstahdemlere ait yatakhaneler binanın uygun yerinde tesis edilir.

b) Dershaneler, asgarî 15 öğrenciyi alabilecek büyüklükte olup dershanelerdeki malzemeler müteharrik tek kişilik masa ve sandalyeler ile küçük mimik aynaları, ders araçlarını ve çocukların malzemelerini saklamağa mahsus pratik, kullanışlı dolapları ihtiva eder. Ayrıca bunlarda eğitim ve öğretimle ilgili malzeme, eşya ve levhalarda bulunur. Dershane duvarlarına müşahede ve ifadeyi kolaylaştırıcı şema ve resimler asılır. Dershaneler bütün mimiklerin görünüp tekrarına yarıyacak şekilde aydınlık ve ferah olmalıdır. Dershanelerin, okul binasının köşelerinde bulunması tercihe şayandır.

c) Çeşitli ders araç ve gereçlerinin ve öğrencilerin derslerde yaptıkları muhtelif işlerin muhafaza edileceği ayrı bir oda bulunmalıdır.

ç) Müessesenin kız ve erkek öğrencilerinin ihtiyaçlarını karşılayacak birer reviri bulunmalı ve revirde ayrıca sarî hastalıklar için bir tecrit yeri ayrılmalıdır.

d) Yatakhanelerin; imkân nisbetinde 3-5-7 azamî 9 ar kişilik gruplar için tanzimi esas tutulmalıdır. Kız ve erkek öğrencilerin yatakhaneleri ya ayrı binalarda olmalı; veya aynı binada olursa kat ve bölme ile ayrılmalı; birbirlerine yakın yaşlarda olan çocuklar aynı yatakhanede yatırılmalıdır. Mürebbiyelerin yatak odaları, çocukların psikolojik hayatları üzerinde oynayacağı rol bakımından çocukların yatakhanelerine en yakın bir yerde bulunmalıdır. Yatakhane duvarlarının açık yeşil ve mavi renkle badana edilmesine veya yağlı boya ile biyanmasına, gece lâmbaları ve dinlendirici renkli ampüllerle tenvir edilmesine, ranzalı karyola kullanılmamasına itina edilmelidir. Yataklar üç parçadan ibaret sert pamuktan yapılır ve mevsim şartlarına uygun sayıda battaniye ve en az iki pike, yatak, yastık ve nevresim takımları, iki çocuk için birer komodin veya elbise dolabı bulundurulmalıdır.

e) Banyolar mümkün olduğu kadar yatakhanelere yakın olur ve bunlar da ihtiyaca yetecek kadar soyunma ve giyinme yerleri bulundurulur..

f) El, yüz yıkama için öğrenci sayısına yetecek kadar lavobolar bulunur, küçük çocukların kullanacakları lavaboların onların boylarına göre olmasına dikkat edilir.

g) Müessese müdürü; yalnız zevce ve çocuklarına münhasır kalmak şartiyle, okulda lojman olarak ayrılan kısımda parasız olarak ikamet eder.

h) Sağırlar okullarına ve yetiştirme yurtlarına özel olarak lojmanlar yaptırıldığı takdirde bekâr, evli erkek ve kadın öğretmen ve memurların özellikleri gözönünde tutularak idarece lojman olarak gösterilen yerde ikametleri; Konuklar Talimatnamesi hükümlerine göre sağlanır.

j) Hizmetliler okulda kalırlar.

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

### Okulun Teşkilâtı

Madde 5 — Sağırlar okulunun iç teşkilâtı şu bölümleri içine alır:

A) Ana kısmı,

B) Okul kısmı,

C) Yurt kısmı,

D) İş ve meslek eğitimi kısmı (Atelyeler),

E) Mesleğe hazırlık kursları,

F) Yetişkin sağırların eğitim ve öğretimi;

**A) Ana kısmı:**

a) Ana kısmına 4-6 yaşları arasında olan çocuklar gündüzlü veya yatılı olarak alınırlar. Öğretim süresi çocuğun yaş durumuna göre bir yıldan üç yıla kadar devam eder.

**b) Ana okulunun amacı:**

Sağır çocukları yalnızktan, içine çekilmiş halden kurtarmak okul kısmına hazırlamak, lisan bakımından yetiştirmek, gerekli bilgi, görgü ve maharetler kazandırmak, temizlik, giyinme ve diğer şahsî işlerini kendi başlarına yapmayı öğretmek, diğer çocuklarla bir arada yaşamasını, geçinmesini oynmasını ve işbirliği yapmasını temin etmektir.

**B) Okul kısmı:**

a) Hazırlık sınıfları.

b) Birinci devre (1. 2. 3. sınıflar).

c) İkinci devre (4. 5. 6. sınıflar). Okulun öğrenim süresi hazırlık sınıfları hariç, altı yıldır.

ç) Okul kısmında, sağırlar okullarına ait müfredat programı çerçevesi dahilinde mecburî ilkokul öğrenimi verilir.

d) Mecburî öğrenim çağında bulunan sağır çocuklar okula çağrıldıklarında bu okulun müfredat programının belirttiği esaslar dahilinde bir hazırlığa tâbi tutulurlar. Hazırlık sınıfına alınan çocuklardan azamî üç aylık bir müşahededen sonra başarabileceklerine kanaat getirilenler hazırlık sınıfı öğretmeninin teklifi, öğretmenler kurulunun karariyle hazırlık sınıfındaki eğitim ve öğretimine de-

yam ettirilirler. Başarı gösteremiyeceklerine kanaat getirilenlerin; haklarında özel tedbirler almak, veya özel durumlariyle ilgili müesseselere yerleştirmek suretiyle okula igilerinin kesilmesi hususu Bakanlığa arzedilir.

Bir öğrenci hazırlık sınıfında iki yıl eğitim ve öğretime tâbi tutulur. Bu müddet zarfında başarısızlığı saptanan öğrenciler hazırlık sınıfı öğretmeninin teklifi ve öğretmenler kurulunun tasvibi ile ilâmlı ise yaş durumuna göre işe hazırlamak veya işe yerleştirilmek üzere okulca tedbir alınır. İlâmsız çocuklar hakkında özel tedbirler alınmak üzere velilerine iade edilir. Durumu müsait olan çocuklar da hazırlık sınıf öğretmeninin teklifi, öğretmenler kurulunun kararı ile bu müddeti beklemeden okul kısmına geçirilir.

**C) Yurt kısmı:**

a) Korunmaya muhtaç çocuklarla ilgili kanun gereğince alınan çocuklar yaş haddini doldurucaya kadara yurtta korunur ve yetiştirilirler.

b) Bu çocuklardan 12 yaşına kadar öğrenim çağında bulunanlar okul kısmına alınırlar. 12 yaşından yukarı olanlar ise yönetmeliğin iş ve meslek eğitimi bölümündeki esaslara göre yetiştirilirler.

c) Bu çocuklardan korunma yaşı dışına çıkanların barındırılmasına ve öğretimine müessesece lüzum görülenler hakkında 6972 sayılı kanunun 3. maddesi gereğince işlem yapılarak yurt kısmında bir müddet daha kalmaları sağlanır.

**D) İş ve meslek eğitimi kısmı (Atelyeler):**

İş ve meslek öğrenimi: Sağırlar okulları ve yetiştirme yurtları bünye ve fonksiyonları bakımından normal okullara nazaran ayrı bir karekterdedir. Bu bakımdan müesseselerde çocukları istikbalde bir iş sahibi yapabilecek ve onları müstahsil duruma getirebilecek meslek eğitimine, sanat ve atelye faaliyetlerine imkân nisbetinde yer verilir.

Buna ait çalışmalar üç gurupta toplanır.

1) Okul içinde sanat ve atelye faaliyetleri:

Okul öğrencileri için birinci devrede bu faaliyetlere resim ve iş dersleri kadrosu içinde yer verilir. İkinci devrede ise saat 15 ten sonra bünye, istek, kabiliyet ve mevcut tesislerin sağladığı imkânlara göre sanat eğitimine iş ve atelyelerde pratik tekniğe önem verilir. Bu çalışmalar programdaki esaslara göre yürütülür.

2) Öğrenmeleri ağır ve beden arızaları dolayısiyle (çift arızalı) şehre gidiş gelişleri trafik bakımından bir problem olan çocuklar yaş, istidat ve kabiliyetlerine göre okuldaki atelyelerde çalıştırılırlar.

3 — Yaşları ilerlemiş,fikrî ve bedenî durumları normal olanlar ise istek ve kabiliyetlerine göre okul atelyelerinde çalıtırılır veya dışardaki iş lerlerine gönderilirler. Bunların çalışmaları ve işe yerleştirilmeleri yönetmelik ve programdaki esaslara göre yapılır.

İş ve meslek eğitimi kısmı çalışmalarında aşağıdaki hususlar gözönünde tutulur:

a) Gerek okul içinde daimî olarak atelyelerde çalışan ve gerekse okul dışında iş lerlerine giden çoukların her bakımdan daha iyi hazırlanmaları ve daha iyi yetiştirilmeleri için bunların çalışmaları bu işe ayrılmış rehber öğretmenler tarafından kontrol ve takip edilir.

b) Atelyeler müessesede bina durumu, gelir kaynakları, iş ve sanat sayısı müsaadesi nispetinde; matbaacılık, çiçekçilik, ciltçilik, fotoğrafçılık, sinemacılık, trikotaj, marangozluk, demircilik, kunduracılık, daktilografi, tavukçuluk vesaire gibi iş ve sanat faaliyetlerine yer verir. Bu maksatlar için gerekli Atelyeler tesis edilir. (Mahallî şartlara göre bu sanat şube ve dalları çeşitlendirilebilir.)

c) Müessesede hangi sanat şubesinin ve hangi sanat şubesinin ve hangi atelyelerin açılacağı (varsa) iş ve sanat öğretmenlerinin de katılması ile öğretmenler kurulunca kararlaştırılır, Bakanlık makamınca onaylandıktan sonra faaliyete geçilir.

ç) Bu gibi faaliyetler için müesseseye ilgili Bakanlıklar bütçesinden yetecek miktarda döner sermaye tahsis olunur.

d) Sanat şubeleri ve atelyeleri Döner Sermaye Kanunu ve Talimatnamesi ile Ayniyat Talimatnamesinin atelyelere ve isletme hesaplarına mütedair hükümlerine göre çalışır.

e) Atelyelerin idaresinde genel sağlık ve bakım kaidelerinin uygulanmasına, çocukların özel tedavisine, kişisel ve toplumsal kabiliyetlerinin gelişmelerine, ulusal gelirin tasarruflu kullanılmasına, işlerin ve eserlerin değerlendirilmesine, iş ahlâkının kökleşmesine, makine ve avadanlıkların temizliğine ve muhafazasına, yaygın ve zelzele yönetmeliklerinin uygulanmasına bilhassa ihtimam olunur.

f) Sanat şubeleri ile atelyelere gerekli makineler, âletler, avadanlıklar, malzeme ve vasıtalar döner sermayeden ve bu sermayenin işletme hasılatından tedarik olunur.

g) Öğrencilere gösterilecek sanatlar; hariçte geçimlerini sağlayacak iş ve sanatlardan seçilir. Bunun için her çocuğun fikri ve psikolojik kabiliyet ve mukavemeti; testler ve bilimsel esaslarla tespit ve tayin edilir. Bu neticeler bilimsel metotlarla kıymetlendirilir. Çocukların seçiminde bunlardan başka öğretmenlerin müşahedelerinden ve çocuklarla yapacakları samimî hasbihallerle elde edilecek bilgilerden faydalanılır. Bu suretle herkesin hususiyetine göre en uygun sanat ve mesleği seçmesine çalışılır. Bu seçim işine daha ilmî bir karekter verebilmek için bu işlerde, çeşitli ölçülerin uygulanmasında ve değerlendirilmesinde beceri sahibi olan ve anlayanlardan müteşekkil bir (Meslekî Rehberlik Servisi) teşkil olunur. Seçimler yukarıdaki hususlara da riayet edilmek şartiyle bu servis tarafından yapılır.

h) Döner sermayenin ve işe giden öğrencilerin çalışma ve yönetim işlerine ait program ve yönetmelik ayrıca hazırlanır.

**E) Mesleğe hazırlık kursları:**

Sağır çocukların meslekî bilgilerini takviye ve iş verimlerini arttırmak maksadiyle sağırlar okulunda tahsil süresi üç yıl olan bir Mesleğe Hazırlık Kursu tesis olunur. Mesleğe hazırlık kursuna sağırlar okulunu bitirerek iş hayatına atılacak çocuklar alınır. Bu kursta çeşitli mesleklerle ilgili teorik bilgiler verilir. Pratik tekniğe bu kurta yer verilmez. Zira, çocuklar işlerinin gerektirdiği pratiği çalıştıkları yerlerden alırlar. Bu kursa kayıtlı öğrenciler, haftada bir gün sürekli olarak azamî altı saat teorik ders görülür. Bu dersler sağırlar okullarında çalışan öğretmenler tarafından verilir. Öğretmenler bu hizmetleri karşılığında ücret alırlar.

**F) Yetişkin sağırların öğretim ve eğitimi:**

a) Yetişkin sağırların eğitim ve öğretimi bir kamu hizmeti olarak ele alınır ve bunların yetiştirilmeleri programdaki esaslara göre yürütülür.

b) Normal öğrenim görüp ileri yaşta sağır olanlarla, öğrenimini tamamlanmadan büyük yaşta sağır olanlar bu guruba dahildirler. Bu guruba dahil olan sağırlara yalnız dudaktan okuma dersi verilir.

c) Sağırlar okulunu herhangi bir sebeple terk etmiş olanlar programdaki esaslara göre yetiştirilirler. Yetişkin sağırların eğitim ve öğretim kurs mahiyetinde olup her kurs üçer devre ve her devre üçer ay hesabına göre tertiplenir. Kurslar haftada en az üç gün olup her gün iki saat çalışılır. Burada görev alan öğretmenlere ayrıca ücret verilir.

ç) Okul eğitimi ve öğretimi hakkında velileri tenvire etmek ve bu alanda onların yardımını sağlamak maksadiyle haftada bir saat olmak üzere yetistirici kurslar açılır. Bu kurslarda çalışan öğretmenlere de ücret verilir.

d) Mesleğe hazırlık yetişkin sağırların eğitim ve öğretimi ve velilerin yetiştirilmesi çalışmalarına katılacak öğretmenlere verilecek ücretler Yardım Derneklerinden, kurslara katılanlardan veya cemiyetlerden alınacak para ve teberrülerden karşılanır.

## DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

### Öğrenci kayıt ve kabul işleri

Madde 6 — Sağırlar Okulu ve Yetiştirme Yurdu'nun:

a) Ana kısmına; yaşları 4-6 olan çocuklar alınır. Personel ve yer durumu müsait olduğu takdirde bu öğrenciler ücreti karşılığında yatılı olarak kabul edilebilir.

**B) Okul kısmına:**

a) Aileleri fakir, dar gelirli oldukları İlçe veya İl idare kurulunca tesbit edilenler parasız yatılı olarak alınırlar.

b) İlçe ve il idare kurulunca haklarında yapılan incelemede durumları itibariyle yıllık bakım masraflarına katılmaları gereken ve haklarında idare kurulunca bu yolda karar verilen ailelerin çocukları iştirak hissesini ödemek şartiyle yatılı olarak alınırlar.

c) Durumları müsait olan aile çocukları da ücretli olarak kabul edilirler.

ç) Okula gündüzlü öğrenci de alınır.

d) Okul kısmına 7-9 yaş arasındaki çocuklar kaydedilir. Bunun haricindekiler alınmazlar.

**C) Yurt kısmına:**

Yurt kısmına 6972 sayılı kanun gereğince haklarında mahkemeden ilâm alınmış, Korunmağa muhtaç çocuklar alınır.

a) Analı babalı olup hali vakti yerinde olduğu müessesece yapılan, tahkikat ve inceleme sonucunda anlaşılan öğrencilerin mahkeme ilâmları veya İdare Kurulu kararlarının ref'i cihetine gidilir.

b) İlâm ve kararları kaldırılan çocuklardan öğrenim çağında olanlardan istekliler ücretli veya gündüzlü olarak okulda alakonulurlar.

Madde 7 — Okul ve yurt kısmına alınacak çocuklardan istenecek belgeler şunlardır.

a) Nüfus hüviyet cüzdanı veya onaylı örneği

b) Sağlık kurulu raporu sağırlığından başka bir arıza veya sakatlığı olmadığını gösterir.

c) Aşı kâğıdı ve durum fişi.

ç) Altı adet vesikalık fotoğraf.

d) Pullu ve üzerinde velilerinin adresi yazılı altı adet zarf.

e) Velisinin, yıllık bakım masraflarını veya iştirak payını (varsa) ödeyeceğine ve tatillerde çocuğunu alıp tatil sonunda tekrar okula getireceğine ve gidiş dönüş masraflarını ödeyeceğine dair resmî bir belge (Yurtlular için böyle bir belge istenmez.)

Madde 8 — Bakanlıkça Sağırlar Okullarına yurtlu, İdare Kurulu kararlı, ücretli yatılı ve gündüzlü olarak tertip edilen çocuklar tertip tarihlerine göre biri diğerine tercih edilmeksizin sıraya alınırlar. Sırası gelen çocuklar yukarıda belirtilen yaş haddini doldurmamışlarsa okula alınmak üzere çağırılırlar. Normal olarak sırası gelipte çağrılmış olan çocukların en geç bir aya kadar okula gelmemeleri veya gönderilmemeleri halinde ve bu müddet zarfında mazeretlerini belgelemedikleri takdire sıra haklarını kaybederler. Bunların yerine sıradaki çocuklardan birisi çağırılır.

Madde 9 — Bu müessesede yetiştirilecek çocukların özelliği çok emek, para ve zaman sarfını mucip olduğundan konuya girmiyen ve bilhassa geri zekâlı ve çift arızalı bulunan (Sağır-kör, Sağır-felçli, Sağır-saralı) gibi çocuklar okula kabul edilmezler.

Madde 10 — Ücretli okuyan öğrencilerin bu ücretleri velilere kolaylık olmak üzere en çok üç taksitte ve okul idaresince belirtilen zamanlarda alınır. Taksitlerini zamanında vermiyen velinin çocuğu gündüzlü çıkarılır ve geçmiş alacakların icra yoluyla tahsili cihetine gidilir. Gündüzlü devam edecek öğrenciler her hangi bir ücrete tabi değildirler.

Madde 11 — Sağırlar okuluna tertip edilen çocuklar bazan uzun bir zaman sıra bekledikleri için 5 yaşını idrak etmiş çocukların velileri gereken işlemi yapar ve çocuklarını aday kaydettirme yoluna gidebilirler.

Madde 12 — Çocukların yaşlarının tayininde nüfus cüzdanlarında ay ve gün belli değilse 13 Temmuz'da doğmuş gibi işleme tâbi tutulurlar.

Madde 13 — Okulda sıraya alınıp da kadro imkânları nispetinde kabulleri yapılacak çocukların Haziran ayı içinde çağırılmaları ve öğretim yılı başında okula getirilmeleri sağlanır.

## BEŞİNCİ BÖLÜM

### Eğitim ve öğretim

Madde 14 — Sağırlar okullarının eğitim öğretim amaç ve ilkeleri Sağırlar Okulları programında saptandığı gibidir.

Madde 15 — Okul idarecileri ve öğretmenler derslerde ve okulun genel hayatı içerisinde öğrencilerin şahsî gelişimine imkânlar hazırlamak, toplumsal hayatın gerektirdiği iş bölümüne ve beraberliğine alıştırmak, öğrencilerin nefsine güven, kendine yeterlik, tutumluluk, geçimlilik ve diğer sosyal alışkanlıkların geliştirilmesi boş zamanlarını iyi kullanmaları ve kıymetlendirmelerini temin için gerekli tedbirleri alırlar.

Bunun içinde de:

a) Mümkün olduğu kadar öğrenciler okul hayatına karıştırılır ve çocuklar kendi kendilerini idare edebilecek hale getirilirler.

b) Öğrencilere sınıfların, yatakhanelerin, bahçenin yemekhanenin tertip ve temizliği öğretilir.

c) Öğrencilere okula geldikleri günden itibaren öğretmenleri ile beraber sofraya oturmak, gerekli temizlik ve muaşeret şekillerine uyarak yemek yemek, günlük şahsî temizliklerini, banyolarını yapmak, soyunup giyinmek, ayakkabılarını boyamak, kravat takmak vesaire gibi alışkanlıklar öğretilir.

ç) Okul içinde ve dışında çocukların normal münasebetler tesisine imkân verilmelidir. Bilhassa diğer okullarca toplum hayatı ile temas sağlaması da verimli olur. Kimsesiz, evleri uzakta olan öğrencilerin hafta sonlarında veya büyük tatillerde okulun tanıdığı ve güvenilir aileler yanında bir kaç gün geçirmeleri faydalı olur.

d) Öğrencilere tatillerde ve uygun zamanlarda ferden veya gurup halinde izin verecek yaşadıkları çevrenin her şeyi ile daha yakından temas etmelerine, görmelerine, ilgilenmelerine imkân verilir.

e) Yardımlaşma, mes'uliyet paylaşma, diğergâmlık gibi faydalı ve lüzumlu kişilik vasıflarının gelişmesi için okuldaki ders içi ve ders dışı faaliyetlerinde onlara mes'uliyet taşımak, görev almak başkalarına yardım etmek, birlikte çalışmak gibi fırsat ve imkânlar hazırlanır.

Madde 16 — Öğrencilerin kişiliğini geliştirmek ve boş zamanlarını anlamlı bir şekilde doldurmak amacı ile yapılacak faaliyetler ve çalışma şekilleri (Boş zaman eğitimi) adı altında özel bir programa bağlanır ve bu programın kadrosunda aşağıdaki kol faaliyetlerine de yer verilir.

1 — Spor Kolu.

2 — Fotoğrafçılık Kolu.

3 — Kitaplık Kolu.

4 — Temizlik Kolu.

5 — Bahçe işleri Kolu.

6 — Gezi, gösteri ve eğlence Kolu.

7 — Okul Gazetesi Kolu.

8 — Öğrenci Lokali ve Kantin Kolu.

Madde 17 — Okul idaresince alilelerinin yanlarına gitmelerinde sakınca görülen çocuklar her türlü tatillerde okulda alakonulurlar.

(Devamı 1200. sayıda)

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR.

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| 1 | 12 | 23 | 34 | 45 |
| 2 | 13 | 24 | 35 | 46 |
| 3 | 14 | 25 | 36 | 47 |
| 4 | 15 | 26 | 37 | 48 |
| 5 | 16 | 27 | 38 | 49 |
| 6 | 17 | 28 | 39 | 50 |
| 7 | 18 | 29 | 40 | 51 |
| 8 | 19 | 30 | 41 | 52 |
| 9 | 20 | 31 | 42 | 53 |
| 10 | 21 | 32 | 43 | 54 |
| 11 | 22 | 33 | 44 | 55 |

Ankara — Millî Eğitim Basımevi